

SÖTROT, f. 3. pl. — *rötter*. Örten *Gentiana purpurea*.

SÖTSAKER, f. 3. pl. Hvarjehanda söta saker, såsom konfekt, sylt, bakelse.

SÖTSUR, a. 2. Både söt och sur till smaken.

SÖTT, adv. På ett sött sätt: 1) Med söt smak. *Smaka s.* — 2) (fig.) Behagligt, ljust, godt. *Lukta s. Sofva s. Tala s.*, smickersamt, allt för vänligt och artigt.

SÖTTUPPER, 3. pl. Se *Kamillblomma*.

SÖTTVATTENSFISK, m. 2. Fisk, som lever i sött vatten.

SÖTTVATTENSKALK, m. sing. (geol.) En art kalksten, som är en fällning ur sött vatten.

SÖTTVATTENSQVARTS, m. 3. (geol.) En

bergart med trådlika kvartsbildningar i små, inbördes ej förenade häligheter.

SÖTTVATTENS-SKÖLDPADDA, f. 1. Slägte af sköldpaddorna, som lever i sött vatten. Emys.

SÖTTVATTENSÅL, m. 2. Ål, som lever i sött vatten.

SÖTUNGE, c. 2. pl. — *ungar*. (fam.) Vackert barn. 1) Säges om vackra flickor. — 2) Smekord. *Min lilla s.!* — 3) Glädjeficka.

SÖTVARA, f. 1. *S-ror* kallas sådana natur- och konstprodukter af vegetabiliskt ursprung, som frambringa söt smak till följe af en större eller mindre sockerhalt.

SÖTÄPPE, n. 4. Äpplé med söt smak.

SÖTÖRT, f. 3. Se *Kamillblomma*.

T.

T, te, n. 4. 1) Tjugonde bokstafven i alfabetet. Har i svenskan alltid sitt egna ljud, t. ex.: *Lat, timme, stam, ätta*. — *Tj* uttalas med ett lent ljud, likt det af *k* i *kela, kär*, t. ex.: *Tjenst, tjog, tjur*. — *Th* uttalas som *t*, t. ex.: *Thy, ithy*. Främmande ord, som tillföre skrifs med *th*, stafvas numera i allmänhet utan *h*, t. ex.: *Teologi, teori*. — *Tia, Tie*, i några främmande ord, uttalas som *tsia, tsie* eller, allmännare, *tscha, tsche*, t. ex.: *Patient* (patsi'ant), *initial* (initsial), *aktie* (äcktsie eller äcktsche), *gratjal* (gratschäl), *tertia* (tärtschäl), o. s. v. — *Tion* uttalas som *tschon*, t. ex.: *Nation, ration, lektion, invention*. — 2) Ljudet, då bokstafven *t* uttalas. — Man säger äfven: *t-ljud*. — 3) Figur, föremål i form af ett *T*. — 4) Förkortningar: *Tit.* = Titulus. — *G. T.* = Gamla Testamentet. — *N. T.* = Nya Testamentet.

TA, sammandraget af *Taga*.

TABELL, tabäl'l, m. 3. (lat. *Tabella* ell. *Tabula*) Tafla eller stort blad, hvarpå flerahanda läroämnen eller uppgifter, som eljest finnas strödda på flera ställen, äro ordnade så, att de med lätt-het kunna öfverskådas.

TABELLARISERA, v. a. 1. Bringa i form af tabell.

TABELLARISK, a. 2. Som har formen af tabell.

TABELLARISKT, adv. I form af tabell.

TABELLVERK, tabäl'lvär'rk, n. 3. *T-et* kallas en offentlig inrättning, hvarigenom folkmängdens antal och åtskilliga andra statistiska förhållanden, uppställda i tabellarisk form, blifva allmänt kända.

TABERNAKEL, tabär'nak'el, n. 3. (lat. *Tabernaculum*, tält, hydda) 1) Tält, hvari, under Judarnes tåg genom öknen, Förbundets ark förvarades. — 2) (hos katolikerna) Altarskåp, hvari kalken m. m. insättes; äfv. skåp, der messkläderna, altarornaten m. m. förvaras. — 3) Bönhus hos Metodisterna.

TABLETT, tablät't, m. 3. (sockerb.) Ett slags sockerkaka.

TABLÄ, -lä', m. 3. (fr. *Tableau*) 1) Tafla, målning. — 2) (fig.) a) Skildring. — b) Kort öfversigt.

TABULA, tåbula, f. 1. (lat.) Tabell.

TABULARTID, --ärtid, m. 3. Tiden, när högt vatten inträffar på något visst ställe, vid ny- eller fullmåne.

TABULATUR, ---ür, f. 3. (fr. *Tablature*, af lat. *Tabula*) Ett slags fordom bruklig musikskrift. (Fig. fam.) *Efter gamla t-en*, på gamla sättet, såsom vanligt.

TABURETT, --rä'tt, m. 3. (fr. *Tabouret*) 1) Kullerstol. — 2) (fig.) Statsrådsembete.

TACK, m. sing. oböjl. Se *Tacksamhet* och *Tacksägelse*. *T. vär'd. Jag är honom mycken t. skyldig för hans godhet. Det har, får man ingen t. för. Gud vare t.!* Är detta *t-en* för min välmening? *Det är t-en*, så blir man lönt. *Ha, få skam till t.*, blifva lönad med otacksamhet. *T.!* stor *t.!* mycken *t.!* *t. skall ni ha!* säges, då man vill yttra sin tacksägelse för något; äfv. ironiskt, då man betackar sig för något. I sednare meningen säges äfv.: *Nej, t.!* ell. *nej, t. skall ni ha!* ell. *nej, t. vackert*. (Fam.) *T. för sist!* tack för sista gången jag var hos er! *T. vare brukas i st. f.:* genom, medelst, t. ex.: *T. vare er hjälp blef jag räddad*.

TACKA, v. a. 1. Muntligen eller skriftligen yttra sin tacksamhet för något. *T. en för något. Jag skref genast och t-äde honom för denna ynnest. T. Gud för hans stora nåd och barmhertighet. Tackom och lofsom Herran! Han må t. sin Gud, sin himmelske Fader, att han slapp undan för det köpet. T. försynen, som frälst er. Hafva att t. en för något, vara en tack skyldig för något. Jag har er godhet att t. för det jag är fri. Hafva att t. sig sjelf för sin olycka, vara sjelf skulden dertill. Hafva ingenting att t. för, hafva ingen orsak till tacksamhet. Jag t-r ell. jag t-r ödmjukast säges i umgängsspråket, då man vill gifva tillkänna, att man emottager något, som bjudes, antager ett tillbud. I motsatt fall säges: *Nej, jag t-r*, eller *nej, jag t-r ödmjukast*. Ironiskt säges: *Jag t-r eller jag t-r så mycket*; äfv. *det t-r jag för*, då man betackar sig för något. (Fam.) *Ja, jag t-r, jag!* ett slags skämtsamt utrop, då man hör något storställtigt omtalas. *T. vill jag* eller *t. vet jag*, familierat uttryck, då man vill prisa,*